

Державне управління: удосконалення та розвиток. № 3. 2024. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.3.18> <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/3239/3275>

4. Абрасович В., Кубіцький С. Сучасний зарубіжний досвід управління кар'єрним зростанням персоналу. Матеріали конференцій МЦНД, (10.05.2024; Харків, Україна). С. 54–60. URL: <https://archive.mcn.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/1190>

role of HR manager. *Public administration: improvement and development.* № 3. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.3.18> <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/3239/3275>

4. Abrasovych V., Kubitskyi S. (2024). Modern foreign experience in managing the career growth of staff. Materials of ICPS conferences, (10.05.2024; Kharkiv, Ukraine). С.54–60. URL: <https://archive.mcn.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/1190>

JEL Q18, L51, P42

Шинькович Андрій Васильович

кандидат економічних наук,
Державний торговельно-економічний
університет, Україна

ORCID: 0000-0003-2922-3796

e-mail: a.shynkovych@knute.edu.ua

Andrii Shynkovych

Ph.D.,
State University of Trade and Economics,
Ukraine

ПЕРІОДИЗАЦІЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО СУТНОСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Анотація. У статті викладено результати дослідження періодизації теоретичних підходів до продовольчої безпеки. Описано поділ на періоди генези підходів та змісту поняття “продовольча безпека”: радянський пострадянський до Угоди про Асоціацію з ЄС, під час угоди про Асоціацію з ЄС та після початку повномасштабного воєнного вторгнення росії в Україну.

Ключові слова: поняття “продовольча безпека”, асекурація продовольчої безпеки, періодизація, державне регулювання економіки

PERIODIZATION OF THEORETICAL APPROACHES TO THE ESSENCE OF FOOD SECURITY

Summary. The article presents the result of a study of the periodization of theoretical approaches to food security. The division into stages of the genesis of the approaches and content of the concept of «food security» is described: the Soviet period, the post-Soviet period before the Association Agreement with the EU, under during the Association Agreement with the EU and after the start of a full-scale military invasion of Russia into Ukraine.

Keywords: the concept of «food security», food security assurance, periodization, state regulation of the economy

Актуальність дослідження періодизації теоретичних підходів до продовольчої безпеки полягає в тому, що забезпечення населення України продуктами харчування в різні часи зазнавали різних чинників. Аналіз генези впливу дає можливість визначити сучасні теоретичні підходи та сутність продовольчої безпеки.

Мета тез доповіді – описати результати дисертаційного дослідження на тему “Асекурація продовольчої безпеки в державному регулюванні економіки України” в частині поділу на періоди генези підходів та змісту поняття “продовольча безпека”.

Комплексність та складність сутності поняття «продовольча безпека» зумовлює необхідність періодизації, як раціонального методу для аналізу великих обсягів емпіричних і теоретичних знань у часі, а також для розуміння мінливого стану предмета дослідження.

Термін «продовольча безпека» вперше був визначений на Всесвітньому продовольчому саміті в 1974 році як «постійна наявність глобального постачання основних продуктів харчування, достатнього для підтримки сталого зростання споживання продовольства і стабілізації коливань виробництва і цін» [6]. У 1983 році Міжнародна продовольча організація (ФАО) розширила концепцію, зосередивши увагу на балансі між попитом і пропозицією і включивши в неї доступ до ресурсів для вразливих верств населення [5].

Для аналізу генези поняття в Україні ми визначили періоди від радянського (з 1997 до 1991 рр.) та пострадянський (з 1991 по 2024 рік), який в свою чергу деталізували (табл. 1).

Таблиця 1

ПОНЯТТЯ “ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА” В РІЗНІ ІСТОРИЧНІ ПЕРІОДИ

Роки	Назви періодів	Науковці (нормативно-правові акти)	Формулювання поняття «продовольча безпека» науковцями
2022 рік - до тепер	Від початку повномасштабної війни до початку російської агресії проти України	Стратегії продовольчої безпеки України на період до 2027 року [2]	Забезпечення надійного продовольчого постачання населення України та збереження ресурсів, необхідних для досягнення цієї мети в майбутньому. Має стратегічне значення, оскільки впливає не лише на продовольчу, а й на національну безпеку України.
2014 - 2022 рр	В період дії Угоди про Асоціацію з ЄС	Залізнюк В.П. [1, с. 16]	Продовольча безпека – це система заходів, що дозволяє державі гарантовано виробляти достатню для споживання кількість продовольства, що відповідає медичним стандартам, забезпечувати його фізичну й економічну доступність незалежно від зовнішніх чинників для всіх верств населення.
1991 - 2014 рр	Пострадянський період до Угоди про Асоціацію з ЄС	Саблук П.Т., Білорус О.Г., Власов В.І. [3, с.6]	Незалежно від кон'юнктури світового ринку, створення умови для стабільного забезпечення населення продуктами харчування в обсягах, що відповідають науково обґрунтованим параметрам, та утриманні споживання на рівні медичних норм.
до 1991 року	Радянський період	Свиноус І.В. [4, с. 207]	Основна увага була зосереджена на достатності глобальних (світових) запасів основних продуктів харчування, а потім поступово змістилася від забезпечення достатнього постачання продовольства до забезпечення цінової доступності попиту.

Джерело: авторська розробка на основі [1 - 4]

Таким чином, сутність поняття та асекурація продовольчої безпеки в державному регулюванні економіки модифікуються разом з національною економікою. Кожен з визначених періодів має свої історичні події, які відобразились, як зокрема на змісті поняття “продовольча безпека”, так і в цілому на показниках економічного розвитку, таких як ВВП, структура економіки, рівень зайнятості населення, використання природних ресурсів, рівень енерго- та матеріаломісткості, а також рівні організації та ефективності виробництва, тощо.

Література

References

1. Залізнюк В.П., Сучасне трактування сутності продовольчої безпеки в контексті державного регулювання. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2018. № 1 (18). С. 12 - 17.

2. Про схвалення Стратегії продовольчої безпеки України на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації. *Розпорядження Кабінету міністрів України* № 684-2024-р від 23.07.2024.

3. Саблук, П. Т., Білорус, О. Г., Власов, В. І., Продовольча безпека України. *Економіка АПК*. 2009. № 10. С. 3-7.

4. Свиноус І. В., Щодо проблеми продовольчої безпеки у контексті зміни умов господарювання. *Інноваційна економіка*. 2013. № 3. С. 206-209.

5. FAO. Rome Declaration on World Food Security and World Food Summit Plan of Action. 1996.

6. FAO. World Food Security: a Reappraisal of the Concepts and Approaches. Director General's Report. Rome. 1983.

1. Zaliznyuk V.P. (2018). Modern interpretation of the essence of food security in the context of state regulation. *Public administration and customs administration*, 1 (18), 12 - 17.

2. On the approval of the Food Security Strategy of Ukraine for the period until 2027 and the approval of the operational plan of measures for its implementation. *Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine* No. 684-2024 dated July 23, 2024.

3. Sabluk P.T., Belarus O.G., Vlasov V.I. (2009). Food security of Ukraine. *Economy of agro-industrial complex*, 10, 3 - 7.

4. Svinous, I.V. (2013) Regarding the problem of food security in the context of changing economic conditions. *Innovative economy*, 3, 206-209.

5. FAO. Rome Declaration on World Food Security and World Food Summit Plan of Action. 1996.

6. FAO. World Food Security: a Reappraisal of the Concepts and Approaches. Director General's Report. Rome. 1983.